

SAPIKLIKTAN NE ANLIYORUZ?

Prof. Dr. Mustafa TEMİZ

05.04.2020

Giriş

Her bir kelimenin bir zıt anlamı, bir de sözlük anlamı, *ayrıca bir de*, kullandıkları alanlara ilişkin-*eskiden istilâhta anlamı denilen-* alan anlamı vardır. Sapıklık kelimesinin **zıt** anlamı *hidâyet*¹ kelimesidir.

Sapıklık Güncel Türkçe Sözlük'te, "*Sapık olma durumu*" ya da "*sapıkça davranış*" demektir. Sözlük'te bir de sapık kelimesine bakalım. Sapık kelimesinin Güncel Türkçe Sözlük'teki anlamları şunlardır:

'Tavır ve davranışları normal olmayan veyâ geleneklerden, törelerden ayrılan, anormal (kimse), gayritabiî, anormal... Delice davranışları olan, meczup...'

Bâzen kelimeler zıtları yardımıyla daha kolay öğrenilebilmektedir. *Dolayısıyla*, sapıklık kelimesinin, zıt anlamı olan hidâyet kelimesine **de** bir bakalım. Hidâyet kelimesi için bulunan sonuçlar:

Osmanlıca-Türkçe Lügat:
Doğruluk... İslâmlık. Hakkı hak, bâtili da bâtil olarak görüp doğru yola girmek... Dalâletten ve bâtil yoldan uzaklaşmak...

Türk Dil Kurumu-Güncel Türkçe Sözlük:
Doğru yol, hak olan Müslümanlık yolu...

Osmanlıca-Türkçe Lügat'ta dalâlet kelimesine de bakalım. Dalâlet:

'İman ve İslâmiyet'ten ayrılmak. Azmak. Hak ve hakîkatten, İslâmiyet yolundan sapmak. Allah'a isyankâr olmak.'

¹ Dinimiz İslâm, *Hidâyet nedir?* ,Alındığı İnternet Elektronik Adresi, <http://www.dinimizislam.com/detay.asp?Aid=3984>, En Son Erişim Tarihi: 29.11.2015.

Sizin anlayacağınız, sapıklık kelimesinden, kısaca ve kabaca dalâlet, yâni 'İman ve İslâmiyet'ten ayrılmak ya da azmak veyâ Hak (hak) ve hakîkatten, İslâmiyet yolundan sapmak veyâhut Allah'a (CC) isyankâr olmak' anlaşılmaktadır.

Sapıklık kelimesinin buraya kadarki bu anlamlarına sözlük anlamı olarak bakmak mümkündür.

Kelimelerin bir de kullanıldıkları ilmin alanına uygun alan anlamları da var demiştikya... Aşağıda bu konu işlenecektir.

Sapıklık kelimesinin çok kullanıldığı alan özellikle İslâm ve Müslümanlıktır. Bu nedenle şimdi aşağıda kelimenin alan (*istilahta*) anlamları ele alınacaktır.

Sapıklıktan Ne Anlıyoruz?

Sapıklıktan anlaşılanları aşağıdaki şekilde sıralamak mümkündür.

- *Hidâyet dışı bir yol benimsemek;*
- *Bağışlanmaya karşılık azâbı tercih etmek (satın almak)*
- doğruluktan ayrılmak;*
- *İmandan sonra inkâr etmek;*
- *Arınmayı ve hikmeti öğrenmeyi reddetmek;*
- *Başkalarının doğru yoldan ayrılmalarını istemek;*
- *Allah'tan değil de başkalarından medet beklemek;*
- *Allah'a şirk koşmak;*
- *Allah'a, elçisine, elçisine indirdiği kitaba ve bundan önce indirdiği kitaba îman etmemek, Allah'ı, meleklerini, kitaplarını, elçilerini ve Âhiret gününü inkâr etmek;*
- *Başkalarını Allah yolundan alıkoymak;*
- *Putları ilâhlar kabul etmek;*
- *Şeytanın kardeşlerini⁴ dinlemek;*
- *Sihirle uğraşmak;*
- *Allah'tan değil de başkalarından yardım beklemek;*
- *Dünyâ hayatını Âhiret'e tercih etmek;*
- *Doğruyu, doğru yolu gösterenleri reddetmek;*

⁴. Şeytanın kardeşlerinin kim olduğu İsrâ Sûresi'nin 27. âyetinde şöyle tanımlanmıştır:
"Çünkü (mallarını) saçıp savuranlar, şeytanların kardeşleridir. Şeytan ise Rab'bine karşı çok nankördür."

- Allah'a kulluk yapmayı reddetmek;
- İlim öğrenip gerçek kurtuluşu bulmayı düşünmemek;
- Zâlimlik yapmak;
- Allah'tan başkasından medet beklemek;
- Peygamberimizle alay etmek;
- Peygamberimizi küçümsemek, O'na saygısızlık yapmak;
- Putlara, ilâhlara bağlılıkta ısrarlı olmak;
- Gerçekleri araştırmamak, nankörlük yapmak;
- Allah'ın âyetlerine îman etmemek;
- Kendi hevâ (istek ve tutku)larına uymak;
- Zulmetmek;
- Peygambere îtaatsizlik etmek;
- Allah ve Resûlü, bir işe hükmettiği zaman, mü'min bir erkek ve mü'min bir kadın için o işte kendi isteklerine göre seçme hakkı olmadığı hâlde, Allah'a ve Resûlüne isyan etmek;
- Allah'ın zikrine karşı tavır almak;
- Kur'an'a değer vermemek;
- Kıyâmet saati konusunda tartışmak;
- Allah'a dâvet edene icâbet etmemek;
- Yalancılık yapmak;